

การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

บทคัดย่อ

ของ

เกชา เหลืองสุใจชื่น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2557

เกษา เหลืองสุดใจชื่น. (2557). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน. กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.สิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร.

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน มีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ 1)
สร้างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน 2) ศึกษาประสิทธิผลการใช้รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน 3) ประเมินรูปแบบ
การจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ที่ออกกลางคัน ดำเนินการวิจัยดังนี้

การสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน ด้วยการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีการศึกษา หลักสูตรการจัด
การศึกษา แนวคิดการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
สังเคราะห์เป็นร่างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน พิจารณาด้วยวิธีการ
สนทนากลุ่ม (Focus Group) กำหนดเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน มีโครงสร้าง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการ
บริหารจัดการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรการศึกษา 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการประเมินผล
การเรียนรู้

การศึกษาประสิทธิผลการใช้รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน ด้วยการวิจัยเชิงทดลองในโรงเรียน ประชากร
ที่ใช้ในการศึกษาเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กลุ่มตัวอย่างมาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนวัดบางพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองใช้รูปแบบ แบบวิเคราะห์อัตราการศึกษา และ
แบบวิเคราะห์การผ่านเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรายวิชา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย (Mean)

การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน ดำเนินการโดยจัดประชุมสัมมนาเพื่อนำเสนอผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วประเมิน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน มีโครงสร้าง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา บทบาทหน้าที่การบริหารจัดการศึกษา การบริหารจัดการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรการศึกษา ประกอบด้วย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และการจัดเรียนรู้ตามอัธยาศัย 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอน สื่อการสอน แหล่งการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล ประกอบด้วย การวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิธีการวัดผลและการประเมินผลอย่างหลากหลาย

2. ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน พบว่า

2.1 อัตราการขาดเรียนที่ลดลงของนักเรียนที่ออกกลางคัน เฉลี่ยร้อยละ 87.45

2.2 การผ่านเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรายวิชาของนักเรียนที่ออกกลางคัน เฉลี่ยร้อยละ 66.67

3. ประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.09) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.17)

THE DEVELOPMENT OF INFORMAL EDUCATION IN THE BASIC SCHOOL MODEL
FOR THE SECONDARY SCHOOL DROPOUT STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

GACHA LUANGSUDJAICHEN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Doctor of Philosophy in Educational Administration Program
at North Bangkok University

November 2014

Gacha Luangsudjaichen. (2014). The Development of Informal Education in Basic School Model for the Secondary School Dropout Students. Bangkok: Graduate School, North Bangkok University. Advisors: Dr.Sittiporn Prawatrungruang and Assistant Professor Dr.Paitoon Pothisaan.

This research was aimed: 1) to construct the informal education in the basic school, model for the secondary school dropout students, 2) to study the efficiency of the informal education in the basic school model for the secondary school dropout students and 3) to evaluate the informal education in the basic school model for the secondary school dropout students. The research was investigated following the three procedures below:

Construction of the informal education in the basic school model for the secondary school dropout students was constructed by analyzing the theory of education, education courses, and the concept of informal education management and the law of education concerned. The researcher synthesized the informal education model, a draft model, which was approved by nine experts using focus group discussion. Then the researcher organized the approved model to be the informal education in the basic school model for the secondary school dropout students. The model had four structures; 1) the structure of education management 2) the education curriculum 3) learning activities 4) the assessment of learning.

Investigation of the effectiveness of the informal education in the basic school model for the secondary school dropout students investigated by using experimental research. The population for this study was the secondary schools under the jurisdiction of the Office of the Basic Education Commission. The sample group of this study was Watbangpra School which is under the jurisdiction of Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2 and the School was selected by simple random sampling. The data was collected by using three analysis forms; the implementation data analysis, the analysis rates of school absenteeism decreased and the criteria of passing course analysis form. The collected data were analyzed by frequency, percentage and mean score.

Evaluation of the effectiveness of the informal education in the basic school model for the secondary school dropout students evaluated by using conference organization to

present the results from the implementation. The population was administrators of the secondary schools in Nakhon Pathom province, under the jurisdiction of the Office of the Basic Education Commission. The samples were composed of thirty administrators from simple random sampling. The researcher evaluated the appropriateness, possibility and development of using the model. The measuring instrument was the questionnaire for the school administrators which contained five rating scales. The period of data collection was 100 percentages of collection data from all 30 samples. The data was analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results of this research were summarized as the following:

1. The informal education in the basic school model for the secondary school dropout students had four structures; 1) the management part included the management structure, the management role and education management, 2) the curriculum combined the basic education core curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008) and the informal learning management, 3) the process of learning contained the learning management, the process of learning, the designing of learning management, teachers' role, instruction media and learning resources, 4) measurement and evaluation part included the measurement and evaluation beneath the basic education core curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008) and the variety ways of assessment.

2. The investigation of the effectiveness of the informal education in the basic school model for the secondary school dropout students. The results were found that

2.1 The absenteeism rates of dropped out students were reduced at 87.45 percentages.

2.2 The dropout students passed the criterion evaluation of learning at 66.67 percentages.

3. The appropriate evaluation was effective at the high level at $\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.09. The possibility evaluation was at the high level at $\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.17.